

פרוטוקול המועצה לתרבות ואמנות 09.07.25

תיאטרון בית ליסין, ת"א

משתתפים:

יו"ר המועצה: ד"ר חיים פרלוק

חברי המועצה: יון פדר, ענת מסנר, אלדד מנהיים, שלמה ממן, רנא פרהום, נורית סירקיס בנק, ג'ודי אברמוביץ', פרופ' יואב אריאל, רמי טריף, עידו גרינגרד.

חברי המועצה נעדרים: אילנית תדמור, ד"ר יהודה סקורניק, חלי טביב-ברקת, יעלה חזות-ינוקא, רבקה רביץ, ד"ר חוסני שחאדה, אבי כאכון, לימור שריר, איריס שלגי, שוקי פרידמן

חברי משרד התרבות: רו שפירא, גל זיו, ענת גיני, זהר זעפרני, רונית לרר שפק, תמה קרודו, חנוך גנן, איתא רחאל, רועי מירון, קרן כרמל, כלנית שמיר.

משתתפי הפגישה נוספים: רויטל בן אשר פרץ, ציפי פינס

צוות המועצה: רויטל לבנטין, אסתר אלכסנדרה דרייגור

רשמה: אסתר אלכסנדרה דרייגור

מהלך הישיבה:

12:30 התכנסות בבית ליסין

13:00 רויטל בן אשר פרץ, מובילת תחום המדיניות של איגוד האמנים. הצגת הפרויקט אמנות במרחב הציבורי "אחוז לאמנות".

14:00 הפסקת צהרים

14:30 סקירה ע"י ציפי פינס, מנהלת כללית ואמנותית של תיאטרון בית ליסין, באולם הקטן + סיור קצר בתיאטרון

15.30 הפסקת התרעננות

15:45-18:00 ישיבת מועצה וסיכום באולם הקטן:

- תיקון פרינג' (מצ"ב)
- אישור חברים
- סיכום 2024

דברי פתיחה - ד"ר חיים פרלוק

אני עומד כאן מולכם ומולכן חברי וחברות מועצה יקרים ויקרות, וזאת זמן קצר לאחר שאויבנו שוב ניסו לכלותנו ולא צלחו.

מדינת ישראל ועם ישראל עמדו שוב, באתגרים לא פשוטים, ועולם התרבות גם הוא חטף טלטלה עזה.

אך היננו כאן, עומדים חזקים עוד יותר ונחושים להמשיך בדרכנו ובקידום התרבות בארצנו. היום נסקור את השנה החולפת של המועצה ופועלה. נשמע את מנהלות התחומים והיו"רים של המדורים.

כמו כן רויטל בן אשר המדהימה, אישה שפועלה הולך לפניה, תכיר לכם ולכן את הפרויקט עליו אנחנו עמלים בשנה האחרונה – קידום אמנות במרחב הציבורי, ככלי למזור לאומי.

ואמנם אחרונה אך תמיד נהדרת – מי שמארכת אותנו כאן היום, ציפי פינס היקרה שהינה הקטר המוביל של התיאטרון המצוין שהוא בית לסין, תיאטרון שחרת על דגלו איכות לכולם. שוב, תודה רבה על האירוח, תמיד שמחים להגיע ולשמע את השטח והצרכים שלכם.

רויטל בן אשר פרץ, מובילת התחום המדיניות של איגוד האמנים:

קידום חוק "אחוז אחד לאמנות"

חוק " אחוז אחד לאמנות (One Percent for Art) " מוכר במדינות רבות בעולם. בבסיסו עומד עיקרון של הקצאת אחוז אחד מעלות פרויקט בנייה לצורך רכישה והצבה של יצירות אמנות בשטחים נגישים לציבור. היוזמה החלה בארצות הברית בשנות ה-50, ומאז מיושמת במדינות ובערים רבות ברחבי העולם.

בנוסף לערך הסביבתי והקהילתי הרב, חוק אחוז לאמנות צפוי להביא לשגשוג חסר תקדים בשדה האמנות הישראלית.

קהילת האמנות הישראלית, המתאפיינת ברמה מקצועית גבוהה והצלחות בינלאומיות, מתמודדת עם שוק אספנים קטן, מקורות פרנסה מעטים ותקציבים ציבוריים מוגבלים. בעזרת חוק אחוז לאמנות – יוזרמו תקציבים חדשים ומשמעותיים לתחום, ויפתחו אפשרויות תעסוקה חדשות עבור אמנים ואמניות בישראל.

חזון

החקיקה שאנו מבקשים לקדם אינה רק צעד לקראת סביבה אורבנית עשירה ויפה יותר – היא מהווה מנוף לשינוי חברתי ותרבותי רחב.

אנחנו ניצבים בפני הזדמנות היסטורית לעצב מחדש את המרחב הציבורי בישראל, להפוך אותו למעורר השראה ומעשיר, ולבסס סטנדרט חדש ומתקדם של חשיבה עירונית, יצירתית וקהילתית.

באמצעות חקיקה זו נוכל להבטיח שאמנות תהיה חלק בלתי נפרד מהחיים של כולנו – לא רק במוזיאונים בערים הגדולות, אלא בכל פינה בישראל.

אבני דרך

- העלאת הסוגיה על סדר היום הציבורי – איגוד האמנים הפלסטיים מעלה את הסוגיה בקרב חברות נדל"ן, יזמים פרטיים, רשויות, משרדי ממשלה ובכנסות.

- מחקרים – האיגוד יוזם מחקרים על מודלים של אחוז לאמנות בעולם; שילוב אמנות בשלבי תכנון שונים הן בפרויקטים ציבוריים והן בקרב יזמים פרטיים; תמריצים עבור הקבלנים במודל אחוז לאמנות .
- פיילוט – שני פיילוטים של האיגוד וקרן פלומס עתידים לצאת לדרך בשיתוף קבוצת ריאליטי ועריית תל אביב-יפו. בפיילוטים נבחן את הערך שמביא שילוב של אמנים/ות קצועיים בשלבי תכנון שונים של פרויקטי בניה פרטיים.
- הקמת ועדת היגוי בין משרדית בממשלה – בהשתתפות נציגים ממנהל תכנון, משרד התרבות, השיכון, האוצר, הפנים, הבריאות והביטחון .
- הסדרה רגולטורית – קידום מדיניות אחוז לאמנות בכנסת ובממשלה.
- הקמת ועדת בחירה מקצועית – הקמת ועדה בעלת סמכות לאומית במשרד התרבות לניהול אחוז לאמנות בדרג מדיני וברשויות .
- פיתוח של מערך הכשרה לאמניות ואמנים – מתן כלים ומיומנויות לעבודה מול אדריכלים, מהנדסים ויזמי נדל"ן, ליווי ב: ניהול תקציב, חוזי התקשרות, עבודה עם חומרים עמידים ועוד.

הקמת ועדה לבחירת אמנות במרחב הציבורי

במרחב הציבורי בישראל מוצבים מדי שנה עשרות פסלים - בכיכרות, בצמתים, בפארקים ובמבני ציבור. בשל היעדר תהליך בחירה מקצועי ומוסדר, רוב היצירות הללו אינן פרי עמלם של אמנים ישראליים מקצועיים .

כך, מיליוני שקלים בשנה מגיעים לידיים חובבניות ולחברות מסחריות המשווקות תוצרת סינית גנרית וזולה. את התקציבים הקיימים ניתן לנתב לאמנות ישראלית מקומית ולהעשרת המרחב הציבורי.

אנו מציעים להקים ועדה מקצועית בעלת תוקף סטטוטורי שתפעל תחת משרד התרבות, ותסדיר תהליך בחירה מקצועי ושקוף.

סמכויות הוועדה :

- אחריות על ניהול ועדות משנה במחוזות וברשויות מקומיות .
- בחירת אמנים/ות מתאימים לכל פרויקט, ניהול מאגר מגוון ורחב של אמנים/ות, ניהול ופיקוח הפרויקטים ואכיפת תהליך שקוף ומקצועי .
- מעקב ופיקוח שהאחוז נגזר מתקציב הבינוי הכולל, עיגון חוזים בין האמנים ליזמים או לרשות, קביעה בבעלות מי העבודה, משך זמן הבעלות ומה דינה של היצירה אם הנכס נמכר .
- ניהול תיק הנחיות תחזוקה ליצירה, כולל תקציב שהוקצה מראש כחלק מהאחוז.
- הרכב הוועדה יכלול: אמן מקצועי פעיל, אוצר אמנות עצמאי/יועץ לענייני אמנות, מנהל פרויקט הבינוי, נציגי צוות עיצוב הבניין, ארכיטקט או מהנדס. משך קדנציה לחברי הועדה 4 שנים.

מה מרוויחים הרשויות והקהילה:

- שדרוג המרחב הציבורי – יצירת סביבה מעוררת השראה ומחשבה, יצירת נקודות מפגש, חיזוק הזהות המקומית.
- אמנות בהישג יד – חשיפה של קהלים רחבים בכל הארץ לאמנות איכותית.
- השבחת הנדל"ן עבור יזמים – מעודדת השקעה ומעלה את איכות הפרויקטים .
- חיזוק שיתוף הפעולה בין היזמים לרשות המקומית בהקשר לאמנות.

- הובלה בחדשנות ותרבות – יישור קו עם ערים ומדינות מתקדמות בעולם המקדישות משאבים רבים לאמנות במרחב הציבורי.
- מניעת מפגעי בטיחות ושימור – ע"י תהליך בחירה מוסדר ומקצועי .

תמריצים אפשריים ליזמים:

- הקלות מס – הפחתת מס רכישה, מס שבח, הכרה בהוצאות על שילוב אמנות.
- הקלות רגולטוריות – מסלול רישוי מזרז, הקלות בגובה ושטחים, חוק ההסדרים.
- הטבות תכנוניות – תוספת אחוזי ושטחי בנייה.
- תמריצים כספיים – מענקים, קרנות ייעודיות, פטור ממע"מ.
- היטל אמנות באגרות.
- חלק מהוצאות הפיתוח של היטל השבחה.

דוגמאות:

מלון ג'ורג', רחוב טל ישראל 5, ת"א (2024)

בשלבם מוקדמים יחסית של התכנון, פנו היזמים לגלריה גורדון להזמנת יצירות אמנות מוזמנות .
חלקן site specific. המלון כולו מלא ביצירות אמנות, ומהווה מרחב מיוחד ומעורר השראה.

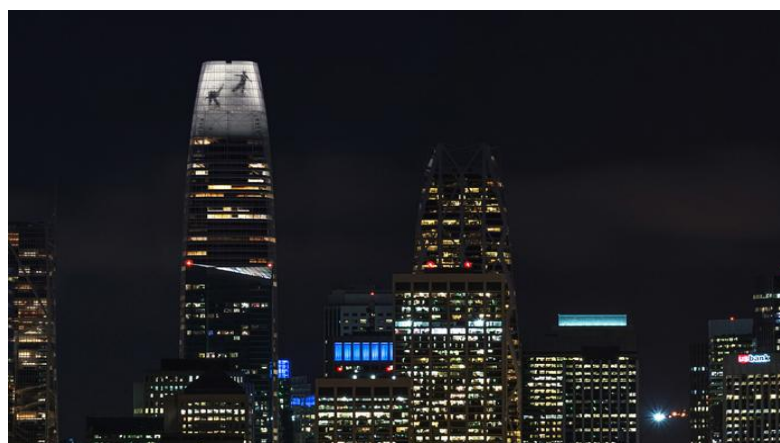

Pelli Clarke Pelli Architects, Jim Campbell "Day for Night"

Salesforce Tower, San Francisco, USA

העיר סן פרנסיסקו מחייבת פרויקטי בנייה גדולים במרכז העיר להקצות לפחות 1% מעלות הבנייה לאמנות ציבורית .

היצירה כוללת שיתופי פעולה עם אמנים מקומיים שיצירותיהן מוקרנות. בנוסף, ישנם שיתופי פעולה עם מוסדות מקומיים, כמו אקווריום מפרץ מונטריי, המספקים תוכן ויזואלי .

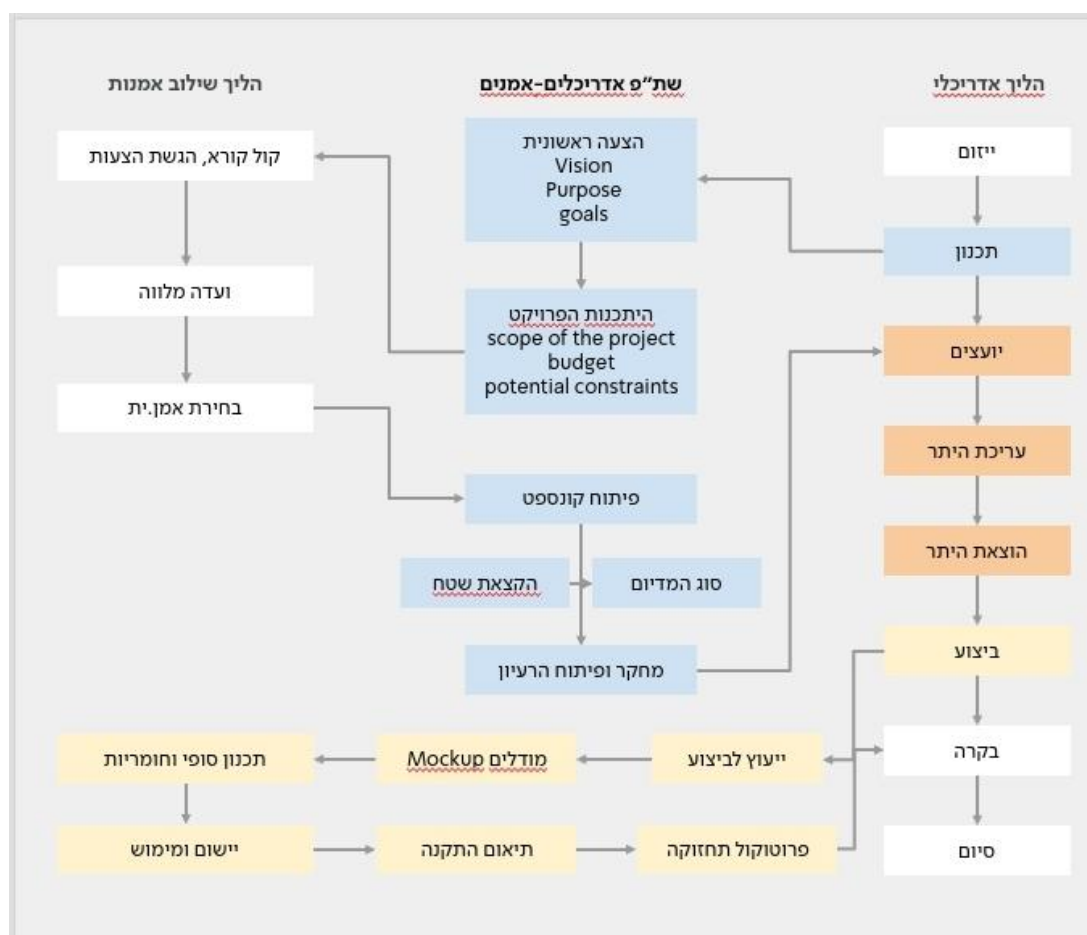

גורמים שותפים בתכנון/הגדרת תפקידים:

- מעגלים שונים של גורמים המעורבים בתהליך.
- במרכז: אמן - יזם - אדריכל. ככל שקיימת תקשורת טובה יותר - הפרויקט יכול להיחשב מוצלח יותר.

שיקולים בבחירת יצירת אמנות בפרויקט אדריכלי

קונטקסט וסביבה	- התאמה לאופי וסגנון הבניין (מודרני, היסטורי, אייקוני וכו'). - שילוב בסביבה העירונית או הנופית. - התחשבות בתרבות המקומית ובמאפיינים חברתיים.
ייעוד ושימוש המבנה	- התאמה לפונקציה של הבניין (משרדים, מגורים, מוסד תרבות, חלל ציבורי). - יצירת חוויה עבור משתמשי המבנה (אינטראקטיביות, השראה, רוגע).
סוג האמנות ורמת השילוב	- אמנות אינטגרטיבית כחלק מהאדריכלות (קירות ירוקים, חזיתות דינמיות, אלמנטים פיסוליים). - אמנות חופשית הנוספת למרחב (ציורים, פסלים, מיצבים). - מידת המעורבות של האמן בתהליך התכנון.
חומרות וטכנולוגיה	- עמידות החומרים לאורך זמן ובתנאי מזג האוויר. - תחזוקה וניקיון, במיוחד בחללים חיצוניים. - שילוב טכנולוגיות מתקדמות (מדיה דיגיטלית, תאורה חכמה).
ערכים אסתטיים וסמליים	- מסר שהיצירה מעבירה והחוויה שהיא יוצרת. - הדיאלוג בין היצירה לבין האדריכלות והמרחב הציבורי. - חדשנות וייחודיות מול גישות מסורתיות.
תקציב ומימון	- עלות יצירת האמנות והתקנתה. - מקורות מימון (קרנות, תמיכה ציבורית, חסויות פרטיות). - עלויות תחזוקה שוטפת והשפעה על התקציב הכללי של הפרויקט.
רגולציה ואישורים	- עמידה בתקנות בטיחות (חומרים, משקל, יציבות). - דרישות של רשויות מקומיות או עירוניות. - התאמה להנחיות בנייה ירוקה במידה ורלוונטי.
מעורבות הקהילה ומשוב ציבורי	- שיתוף הקהילה בתהליך הבחירה (במיוחד בפרויקטים ציבוריים). - קבלת פידבק מתושבים או משתמשי המבנה. - יצירת מרחב אמנותי המעודד מעורבות ושיח.

פרויקט "האוצר"

האוצר הוא פרויקט מחזור אקולוגי ראשון מסוגו למען אמנות ותרבות. צוות האוצר אוסף מדי שבוע חומרי גלם מיותרים שנשארו במחסני מוסדות תרבות, חינוך, עסקים פרטיים וברחובות העיר תל אביב-יפו. במהלך החודש אנחנו מקיימים אירועי מכירה חגיגיים שבהם החומרים שאספנו נמכרים במחיר סמלי ליוצרים מקומיים.

את הפרויקט האוצר מפעילים איגוד האמנים הפלסטיים ושותפים העירוניים: הרשות לאיכות הסביבה, אגף תרבות, שפ"ע ותברואה. האוצר ממחזר חומרים מהמוזיאונים והתיאטרות המובילים בישראל ומסייע להם להתנהל בצורה ברת קיימא. בשנה אחרונה חסך האוצר מעל 80 טון הטמנת זבל, שהפך לאמנות. חומרים שנאספו מהאוצר הוצגו בעשרות תערוכות במוזיאונים, גלריות, הצגות ופסטיבלים.

דברי ציפי פינס, מנהלת כללית ואמנותית של תיאטרון בית ליסין

תיאטרון בית ליסין החל כמועדון של ההסתדרות והתפתח במהלך השנים עד למעמדו כיום כמוסד תרבות מוביל, התיאטרון ממוקם בלב העיר- כחלק בלתי נפרד מהמרקם העירוני. רון חולדאי- ראש עיריית תל אביב יפו, היה שותף מלא לחזון של ציפי פינס - מנהלת התיאטרון, להקמת תיאטרון בלב העיר. השיפוץ הנרחב שבוצע ע"י עיריית תל אביב אפשר את הגשמת החזון במלואו.

תיאטרון בית ליסין היה פורץ דרך בכל הקשור לפיתוח של מחזאות ישראלית וטיפול של מחזאים צעירים, כחלק מתפיסה כוללת - 'מייצרים היום את הקלאסיקה של המחר'. פסטיבל פותחים במה שבמסגרתו מועלים מחזות של מחזאים בראשית דרכם - מתקיים בתיאטרון בית ליסין ברציפות מאז שנת 2000. כחלק מתפיסה זו, גם הוקם ביה"ס למחזאות שממנו יצאו כותבים הנמצאים כיום בקדמת העשייה בכל התיאטראות המובילים. הקהל הישראלי מעדיף את החומרים הישראליים באופן מובהק.

התיאטרון הרפרטוארי היה לאורך השנים נושא הדגל של התרבות בפריפריה וזכה לפריחה עצומה. הפסקת הסבסוד של משרד התרבות להיכלים, גרמה לירידה משמעותית בהיקף הפעילות בפריפריה. בתקופת הסבסוד, תיאטרון בית ליסין קיים כ- 700 הצגות בשנה מחוץ לתל אביב, מאז הפסקת הסבסוד מתקיימות כ- 300 הצגות בשנה מחוץ לתל אביב. יש משמעות רבה לכך שהסבסוד ניתן בעבר להיכלי התרבות ולא לרשויות המקומיות שנוטות לקבל החלטות בהתאם לשיקולים פוליטיים.

ישיבת המועצה:

תיקון מבחן התמיכה של פרינג' בנוגע לביטול תוספת תמיכה בשיעור של 3% למרכז

פרינג' הנקבע לפי תקנון להטרדות מיניות.

עיקרי התיקון המוצע

סעיף קטן 11(ד2) למבחן שבכותרת מעניק תוספת תמיכה בשיעור של 3% **למרכז פרינג'** שקובע תקנון למניעת הטרדות מיניות. מדובר בהוראה שהייתה קיימת בזמנו ברוב מבחני התמיכה בתחום התרבות.

בסוף דצמבר 2023 (ילקוט פרסומים 11929 ו-11930) המשרד ביטל באופן רוחבי את תוספת התמיכה הנ"ל ובמקומה קבע חובה רוחבית לקבוע תקנון למניעת הטרדות מיניות כתנאי לתמיכה. (ראה סעיף 4(א5) למבחן שבכותרת). מחמת טעות בלבד, לא נמחקה אז סעיף קטן 11(ד2) למבחן שבכותרת. (ראה ילקוט פרסומים 11929, 25.12.23, עמ' 2170). מוצע כעת לתקן את הטעות האמורה ולמחוק את סעיף קטן 11(ד2) למבחן.

החלטת המועצה הישראלית לתרבות ואמנות – המועצה הישראלית לתרבות ואמנות

מאשרת פה אחד את תיקון מבחן התמיכה של פרינג'.

הארכות וחברי מדורים חדשים לאישור המועצה: אישור חברים חדשים והארכות –

הארכות:

מדור תרבות ערבית – חוסני שחאדה, יו"ר

מדור ריקודי פולקלור ישראלי – שלמה ממון, יו"ר

מדור מחול – סטפן פרי

מדור פרינג' - ילנה טרטקובסקי,

מדור בינתחומי – יהודה גרובייס

חדשים

מדור פרינג' – יפעת סמדג'ה, משה פרלשטיין

החלטת המועצה הישראלית לתרבות ואמנות – המועצה הישראלית לתרבות מאשרת פה אחד את הארכות חברי המדורים ואת החברים החדשים בכפוף לבדיקת ניגוד עניינים

סיכום שנת פעילות 2024

דברי ד"ר חיים פרלוק, יו"ר המועצה

מדורי הפרינג' והתיאטרון עסקו השנה בהתאמת מבחני התמיכה לשינויים הדרושים בשני התחומים הללו. הדיונים החלו ואף התקבלו הערות ציבור כשכל הגופים יוזמנו לפגישות פרונטליות במדורים. המדורים ממשיכים בניקוד הגופים לפי הקריטריונים ופוגשים חלק מהגופים שמוזמנים לשיחות בנושאים שונים.

דברי עידו גרינגרד, יו"ר מדור בינתחומי

המדור עסק באפשרות ליצירת למבחן איחוד, אשר יצמצם את מספר הסעיפים לבדיקה ויגרום לאחדות בין התחומים וכך יצמצם עיכובים ביורוקרטיים. מול אפשרות זו עלתה גם הגיעה כי לא ניתן בתחומים מגוונים כל כך, לייצר מבחן תמיכה מאוחד וזהה. עניין זה עוד לא פתור. המדור דן בערעורים של הגופים על מודלי התמיכה וראה לנכון להישאר כרגע בסטטוס קוו. בכל זאת דנים בתיקונים מתבקשים.

לקראת 2025 אוחדה תקנת בתי הספר למחול עם התקנה הרגילה של בתי ספר לאמנויות ואת רצועת בתי הספר למחול לנוער העברנו אחר כבוד לטיפולו ופיקוחו של משרד החינוך.

דברי כל זיו, מנהל תחום מוזיקה

המדור למוסיקה עסק בשנה החולפת בדיון, ניקוד ומתן המלצות לגבי עמידה בתנאי סף ומשתנים שונים על פי מבחני התמיכה של משרד התרבות עבור גופים מוסיקליים. ההיבטים שנבדקו כללו רמה אמנותית, חשיבותם התרבותית של הגופים, מורכבות העבודה, עידוד יצירה

ישראלית ועוד. ההערכה כללה את כל ענפי המוסיקה, ובהם: בית האופרה, תזמורות והרכבים כלים, מקהלות, קבוצות מוסיקליות, מרכזי מוסיקה, קידום יצירה ישראלית, פרויקטים מיוחדים,

כתות אמן, תחרויות מוסיקליות בינלאומיות וארציות ואף מוסיקה מסורתית דוגמת חזנות ופיוט. בנוסף, נדונו ערעורים של גופים שקיבלו הודעה על החלטות הוועדה וגובה התמיכה לשנת 2024.

במקביל לבדיקה ולניקוד של בקשות התמיכה, התקיימו דיונים עקרוניים ומקצועיים במסקנות ועדת התזמורות ודרכי יישומן על ידי תיקון מבחני התמיכה בגופים כלליים. על הפרק עמד גם

גיבוש קריטריונים חדשים לתכנית מופעי מופת בפריפריה, שנועדה להנגיש מופעי מוסיקה איכותיים גם לאוכלוסיות מרוחקות ממרכזי התרבות. כמו כן, דנו בתיקון של מבחני התמיכה הכלליים עבור קבוצות מוסיקליות, מרכזי מוסיקה, קידום יצירה ופרויקטים מוסיקליים, במטרה להתאים אותם למציאות הדינמית בתחום.

עוד התקיימו דיונים על גיבוש מנגנון הצטיינות חדש לגופים הכלליים, שנועד להחליף את מנגנון התזמורות המובילות ולהבטיח דירוג הוגן ומעודכן של הגופים הפועלים בשדה זה. בנוסף, התקיימה חשיבה מחודשת וחלוקה עקרונית של התמיכות בתחום: איזון בין תמיכה ביצירה מוסיקלית חדשה לבין ביצוע יצירות, בין יוצרים ותיקים לחדשים, וכן בהתאם לסוגי וסגנונות המוסיקה השונים – מתוך רצון לעודד גיוון, מצוינות וחדשנות בסצנת המוסיקה בישראל.

דברי זהר זעפרני, מנהל תחום אמנות חזותית וספרות,

מדור מחקר ומורשת:

בשנת 2024 חלו תמורות בעבודת המדור למחקר ומורשת. תקנת מורשת עדות ישראל עברה לטיפול משרד המורשת. במהלך שנת 2023 המדור והמחלקה המקצועית הכינו את כל הנדרש למעבר התקנה המקצועית למשרד המורשת (בתחילת 2025 התקנה חזרה למשרד התרבות והספורט)

כמו כן במהלך שנת 2024 נערך המדור לתיקון מבחן הארכיונים לאור העובדה שהמבחן זקוק לריענון ייסודי.

קיימו סיורים, דנו בערעורים, המלצנו וניקדנו את כתבי העת בתחום מחקר ומורשת שמנוהלים תחת מדור ספרות.

עם עזיבת תקנת מורשת עדות המדור קיבל לידי טיפול בתקנה חדשה – תקנת מוסדות תרבות העוסקים במחקר. תקנה זו בוטלה בשנת 2021 ובמהלך 2023 המדור עסק בעדכון מבחן התמיכה המחודש שנחתם בשנת 2024. למרות שהמבחן נחתם רק במחצית שנת 2024 והקול הקורא נפתח בתקופה מאוחרת יחסית של השנה, המדור נרתם למשימה ובתקופה קצרה סיים את כל ניקוד המוסדות בתקנה כך שהמוסדות יוכלו לקבל את התמיכה בתקנה זו.

מדור אמנות חזותית

התפרסם מבחן תמיכה חדש בתחום האמנות החזותית, אשר מהווה ציון דרך משמעותי בקידום התחום. לראשונה הוגדר שכר אמן כתנאי סף לקבלת תמיכה מהמדינה, והוקצתה תוספת תקציבית ייעודית לכך – ביטוי להקשבה של משרד התרבות לצרכים בשטח, ובעיקר להעצמה של יוצרים עצמאיים. בנוסף, המבחן החדש מחדד את הסטנדרטים המקצועיים הנדרשים מהגלריות במאה ה-21, ומעודד חיזוק הקשרים שלהן עם הקהילה המקומית והבינלאומית תוך הרחבת הפעילות המקצועית והמחקרית.

במסמך ההמלצות שגובש, הודגש הצורך להגדיל את תקציב התמיכה הקיים, במיוחד בשכר הראוי לאמנים, וכן להקים ארגון-גג עצמאי לתחום, בדומה למקובל בתחומי מחול, תיאטרון ומוזיקה. המסמך ממליץ להקים ארכיון דיגיטלי לאמנות ישראלית, לאסוף ולשמר יצירות

ואוספים לאומיים, להרחיב את התמיכה לפסטיבלים חזותיים, ולהגדיל את מענקי הקרנות והפרסים ליוצרים. בין הדגשים: חיזוק פרויקט "אמן בקהילה", השוואת תנאי התמיכה

בפסטיבלים חזותיים ופרויקטים קהילתיים, והבטחת תקציבי הפקה הולמים להישגים בולטים כמו הביאנלה בוונציה.

המלצות נוספות כוללות קידום אמנות במרחב הציבורי באמצעות חקיקה מסודרת (כדוגמת חוק האחוזה לאמנות), שיפור זכויות סוציאליות ואפשרויות מיסוי לאמנים, חקיקת תגמולים על מכירה חוזרת של יצירות, עידוד פיתוח מרחבי יצירה בפריפריה וסיווגי ארנונה מוזלת, הגברת חשיפת האמנות הישראלית בזירה הבינלאומית, ושילוב תחום האמנות החזותית בתוכניות חינוך וקהילות מגוונות, בין השאר דרך סיוע למוסדות שמייצגים קבוצות ייחוד תרבותי כמו החברה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית.

דברי איאת רחל, מנהלת אגף פעילות, תרבות וקהילה

המדור לתרבות דרוזית וצ'רקסית פועל כגוף מייעץ למנהל המחלקה לתרבות דרוזית וצ'רקסית, ותפקידו המרכזי הוא לסייע בבחינת בקשות תמיכה לגופים תרבותיים, הערכת הרמה האמנותית, וניקוד הבקשות. המדור מקיים מפגשים שוטפים עם מוסדות תרבות ומבצע סיורים בשטח כדי לעמוד מקרוב על פעילות הגופים הנתמכים. לצד התמיכה השוטפת, המדור פועל לעידוד יוזמות תרבות מקצועיות והעלאת הרמה וההכשרה בתחום התרבות בחברה הדרוזית והצ'רקסית.

בשנת 2024 פעל המדור במספר תחומים משמעותיים, ביניהם מינוי חברים חדשים למדור, טיפול בבקשות התמיכה, וליווי מקצועי למשרד התרבות בקידום תוכניות בהתאם להחלטת ממשלה 716 לקידום החברה הדרוזית. כמו כן, הושקה תוכנית "ית"ד – יוזמות תרבות דרוזיות", שנועדה לאתר, להכשיר וללוות סטודנטים מהחברה הדרוזית בלימודי תרבות לתואר שני במכללת ספיר, במטרה להצמיח אנשי מקצוע שיתרמו למערכת התרבות המקומית והשירות הציבורי.

תוכנית העבודה לשנת 2025 כוללת הרחבת הפעילות אל מול מוסדות וגופים תחבורתיים, בשיתוף פעולה עם משרד התרבות, רשויות מקומיות וגורמים נוספים. בין המשימות: עידוד תחרויות תרבות לנוער וילדים, קידום אירועים כמו שבוע הספר, המשך תמיכה בתוכנית ית"ד, וקיום כנס מקצועי ראשון לתרבות דרוזית בדצמבר 2025. כמו כן, המדור ילווה את כתיבת תוכנית החומש לשנים 2025–2029 לפיתוח כלכלי וחברתי בחברה הדרוזית והצ'רקסית.

דברי שלמה ממון, יו"ר מדור ריקוד עם ישראלי

שנת 2024 סימנה תחילתה של מגמה חדשה במדור ריקוד עם ישראלי – מגמה של הכרה, חיזוק והעמקה. לקראת סוף השנה גובשה החלטה משותפת של שר התרבות ושל יו"ר המועצה לקדם את התחום החשוב והעמוק הזה, שהוא חלק בלתי נפרד מהפסיפס התרבותי של החברה הישראלית.

החלטה זו פתחה פתח להרחבת התקציב ולהעמקת התמיכה בשנים הבאות, ויצרה רוח גבית משמעותית שפירותיה ניכרו כבר בראשית שנת 2025 – עם זכייתו של יו"ר המדור, שלמה ממון, בפרס ישראל בתחום המחול.

בתחום התמיכות, עמד התקציב בשנת 2024 על 1,559,497 ₪, והתחלק בין שלוש רצועות עיקריות: הרכבים מבצעים, אירועים, ופרויקטים מיוחדים. עם זאת, עלו שוב ושוב מהשטח קולות על הקושי הכלכלי בפעולה של להקות, במיוחד כאלה בפריפריה, והצורך בהנגשת מבחן התמיכה לגופים חדשים.

ריקוד העם הישראלי הוא מסורת חיה – מחול שנרקד כאן מאז קום המדינה, והוא מחבר דורות, קהילות וזהויות. המדור מבקש להמשיך ולשמש מנוף לתחייה תרבותית של התחום, מתוך אחריות, תשוקה, ואהבה גדולה לתרבות הישראלית כולה.

דברי יואב אריאל, יו"ר מדור ספרות

בשנת 2024, המדור לספרות של המועצה לתרבות ואמנות המשיך לחזק את העשייה הספרותית בארץ, תוך מתן דגש על קידום יצירה מקורית, תמיכה בסופרים ובמשוררים, ועידוד פרויקטים חדשניים. השנה אופיינה בפריחה של יוזמות חדשות – מענקים ליוצרים צעירים, שיתופי פעולה בינלאומיים, והרחבת הנגישות לספרות בפריפריה החברתית והגיאוגרפית. כמו כן, המדור קידם אירועים וכנסים שהפגישו בין יוצרים לקהל הרחב והעמיקו את השיח הספרותי בישראל. בייחוד בתקופה של חוסר ודאות ומלחמה, התחזק הצורך בפלטפורמות ספרותיות המאפשרות עיבוד רגשי, חיזוק זהות והבעה חופשית, והספרות הוכיחה שוב את תפקידה החיוני ביצירת גשרים של הבנה ותקווה. בסיכום השנה, ניכרת מגמה של גיוון, התחדשות וחיזוק מעמד הספרות כנדבך משמעותי ובלתי נפרד מהחיים התרבותיים והחברתיים בישראל. בשנה זו המדור ניקד והעריך:

- 25 כתבי עת במגוון תחומי תרבות שונים
- למעלה מ-60 גופים שקיימו אלפי אירועים ספרותיים בכל רחבי ישראל
- מאות ספרי מופת, ביכורים, עיון ושירה
- עשרות ספרים של יצירה ישראלית מקורית שתורגמו לשפות שונות והופצו בכל רחבי העולם

- פרויקטים ייחודיים שקידמו את שדה הספרות בישראל

יובהר כי הפרוטוקולים משקפים את עיקרי הדברים שנאמרו בדיון המועצה והם אינם

מהווים תמלול מלא של הדיון.

הישיבה ננעלת.

על החתום ד"ר חיים פרלוק, יו"ר המועצה.